

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 125/2026-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Kominárska 2, 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 61Cos/4/2024 (predtým vedenom pod sp. zn. 61Cos/2/2023) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 61Cos/4/2024 (predtým vedenom pod sp. zn. 61Cos/2/2023) **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 61Cos/4/2024 konal bez zbytočných prieťahov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **750 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **689,30 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevýhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 125/2026 z 26. februára 2026 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľa, doručенú ústavnému súdu 23. januára 2026, ktorou

sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 61Cos/2/2023. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznal mu primerané finančné zadost'účinenie 3 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou z 19. júla 2023, ktorú doplnil podaním z 13. septembra 2023, domáha od Slovenskej republiky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá mu ako príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho rozvrhovania služobných zmien z dôvodu pochybenia pri transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/88/ES zo 4. novembra 2003 o niektorých aspektoch organizácie pracovného času. Vyjadril nesúhlas s oznámeným postúpením veci na Okresný súd Trenčín a následne mestský súd až uznesením z 22. januára 2025 (sťažovateľ upozornil, že v uznesení je uvedená nesprávna spisová značka konania 61Cos/4/2024, pozn.) informoval sťažovateľa o vyjadrení žalovanej z 12. júna 2024, na ktoré reagoval replikou z 13. februára 2025. Podľa sťažovateľa zostal mestský súd v ďalšom období absolútne nečinný, v prejednávanej veci neuskutočnil ďalší úkon a ku dňu podania ústavnej sťažnosti nenariadil ani žiadny termín súdneho pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Podľa sťažovateľa napadnuté konanie nie je právne ani skutkové zložené, k vzniku prietahov neprispel a ich existenciu spôsobil najmä postup mestského súdu. Na poklade uvedeného odôvodnil zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

4. Predsedníčka mestského súdu zopakovala aj sťažovateľom uvedenú chronológiu priebehu napadnutého konania, keď mestský súd 31. augusta 2023 vyzval sťažovateľa na doplnenie žaloby a po jej doplnení 13. septembra 2023 sťažovateľ na základe výzvy zo 6. februára 2024 vyrubený súdny poplatok uhradil 26. februára 2024. Mestský súd uznesením z 10. mája 2024 vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe a po doručení jej stanoviska 12. júna 2024 sťažovateľa 24. júna 2024 vyzval na doloženie listinných dôkazov. Následne vec 25. septembra 2024 postúpil Okresnému súdu Trenčín, ktorý s postúpením nesúhlasil a Krajský súd v Bratislave uznesením zo 17. októbra 2024 určil ako miestne príslušný súd na prejednanie veci mestský súd, ktorému bol súdny spis vrátený 23. októbra 2024. Mestský súd uznesením z 22. januára 2025 vyzval sťažovateľa na podanie repliky, ktorú doručil 17. februára 2025 a žalovanú na doručenie dupliky vyzval 20. februára 2025. Podľa predsedníčky mestského súdu po doručení dupliky žalovanej 10. marca 2025 mestský súd zostal nečinný, a to až do 27. marca 2026, keď zákonná sudkyňa určila termín pojednávania na 28. apríl 2026. Vzniknuté prietahy zapríčinila početnosť rozhodovanej agendy, ako aj potreba odstraňovania väd žaloby [§ 129 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)].

5. Ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie mestského súdu sťažovateľovi na repliku, keďže jeho vyjadrenia sú objektívne overiteľné z obsahu zadováženého súdneho spisu, a preto prípadná replika nemá vecný potenciál ovplyvniť rozhodnutie ústavného súdu.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Pred samotným posúdením namietaných práv sťažovateľa v napadnutom konaní sa ústavný súd musel vysporiadať so zmenou spisovej značky konania, keďže po vrátení súdneho spisu z Okresného súdu Trenčín (bod 4 toho nálezu, pozn.) bola prejednávaná vec sťažovateľa zapísaná pod novú spisovú značku konania, a to sp. zn. 61Cos/4/2024), pričom pôvodne bolo konanie vedené pod sp. zn. 61Cos/2/2023. Na označené konania je však potrebné nazerať ako na navzájom identické, tvoriace jeden celok (napr. III. ÚS 78/2021, III. ÚS 440/2020, I. ÚS 632/2024), tak ako je uvedené aj v záhlaví tohto nálezu.

8. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

9. Z hľadiska povahy veci ústavný súd rezultuje, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložitá a patrí k bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov (IV. ÚS 531/2025, I. ÚS 28/2026, I. ÚS 88/2026), čo potvrdila aj predsedníčka mestského súdu vo svojom vyjadrení. V správaní sťažovateľa neboli zistené skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na dĺžku napadnutého konania, a to ani pokiaľ ide o odstraňovanie väd žaloby, pretože k nemu došlo ešte na začiatku napadnutého konania.

10. Pokiaľ ide o postup mestského súdu v napadnutom konaní, bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov je pre ústavný súd podstatné, že po doručení dupliky žalovanej 10. marca 2025 zostal viac ako rok absolútne nečinný, keď zákonná sudkyňa až 27. marca 2026 určila termín pojednávania na 28. apríl 2026. Zároveň nesústreďenosť mestského súdu potvrdzuje aj jeho postup pri postúpení veci Okresnému súdu Trenčín, keďže podľa uznesenia krajského súdu sp. zn. 11NcC/5/2024 zo 17. októbra 2024 mestský súd k prieskumu všeobecnej miestnej príslušnosti a postúpeniu veci pristúpil bez toho, aby sa v súdnom spise nachádzala námietka žalovaného uplatnená pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrilo (§ 41 CSP).

11. V tomto ohľade ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená či neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (IV. ÚS 396/04, I. ÚS 361/2022).

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'účinenia

13. Keďže v napadnutom konaní nebolo právoplatne rozhodnuté, ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľ sa bez bližšieho odôvodnenia domáha, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadost'účinenie 3 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť mestského súdu, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majú na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'účinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľovi finančné zadost'účinenie 750 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Ústavný súd sťažovateľovi podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde, rešpektujúc pritom viazanosť petitom ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde), priznal náhradu trov právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby, a to prevzatie a prípravu zastúpenia vykonané v roku 2025 a podanie ústavnej sťažnosti realizované v roku 2026, v sume uplatnenej v sťažnostnom návrhu, t. j. dvakrát po 264,33 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 15,86 eur; spolu so zvýšením o daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto dane (čo síce napriek zvýšeniu náhrady trov o DPH nepreukázal, ale táto informácia je zrejماً z registra vedeného Finančnou správou Slovenskej republiky, pozn.), t. j. spolu 689,30 eur (bod 4 výroku tohto nálezu). Sťažovateľ, resp. jeho právny zástupca si však náhradu trov konania vyčíslili nesprávne, keď za jeden úkon právnej služby si uplatnili tarifnú odmenu len 264,33 eur (správne je za úkon v roku 2025 suma 371 eur a za úkon v roku 2026 suma 396,50 eur) a za režijný paušál za úkon v roku 2025 je správna nižšia suma 14,84 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov).

16. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na dikciu § 73 zákona o ústavnom súde, ktorý svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) vytvára koncept, podľa ktorého účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch ústavný súd môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesov (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné

konanie a ďalšie). Ústavný súd tak disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021, I. ÚS 500/2025).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. mája 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu